

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2025

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Από την κορυφή του πολιτισμού, στο βωμό της ιδιωτικοποίησης, το ιστορικό μνημείο λόφου Παπούρα»

Κατά τη διάρκεια εργασιών του εν εξελίξει έργου υλοποίησης του νέου αεροδρομίου Ηρακλείου στο Καστέλι Κρήτης, στην περιοχή του λόφου «Παπούρα», ήρθε στο φως μια εξαιρετικά σπάνια, δαιδαλώδης και κυκλική κατασκευή, επάλληλων δακτυλίων, διαφορετικών υψομετρικών επιπέδων, που, σύμφωνα με το τοπικό παράρτημα Κρήτης Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, αποτελεί μοναδική ανακάλυψη στον Αιγαιακό χώρο, τόσο για την αρχιτεκτονική σύλληψη και επιμελή κατασκευή της, όσο και για την περίοπτη θέση της πάνω από την πεδιάδα του Καστελίου.

Πρόκειται, κατά κοινή ομολογία, για αρχαιολογικό εύρημα υψίστης σημασίας, που χρήζει προστασίας και ανάδειξης, ενώ υπάρχουν ήδη αρχαιολογικές «φωνές» που το ταυτίζουν με το Ιερό του Ομφάλιου Πεδίου του Δία, τοποθετώντας το στην προμινωική περίοδο, ήτοι περί τα 2000 χρόνια π.Χ. Αυτή ακριβώς η σπουδαιότητα του, αποτυπώθηκε και στο σχετικό Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Πολιτισμού, της 11/06/2024, κατά σαφή δήλωση της αρμόδιας υπουργού κας. Μενδώνη, η οποία χαρακτήρισε το εύρημα ως «μοναδικό, με εξαιρετικό ενδιαφέρον, που χρήζει απόλυτης προστασίας». Δυστυχώς, ένα χρόνο μετά, σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, η Υπουργός Πολιτισμού αλλάζει άρδην τη στάση της, δηλώνοντας ότι προβλέπεται τελικώς η τοποθέτηση του ραντάρ του ιδιωτικού αεροδρομίου Καστελίου, πάνω στον λόφο της Παπούρας, σε απόσταση μόλις 20μ. από το υπό ανασκαφή μνημείο, ενέργεια που προμηνύει καταστροφικές συνέπειες, τόσο για την ακεραιότητα του ίδιου του μνημείου, όσο και την υποβάθμιση της γύρω περιοχής. Παρά το γεγονός της προηγούμενης συμφωνίας των συναρμόδιων Υπουργών Πολιτισμού και Υποδομών, για εκπόνηση μελέτης και εξεύρεση εναλλακτικής τοποθεσίας, για την εγκατάσταση του ραντάρ, η Κυβέρνηση - εξαιτίας ενδεχομένως και της τεράστιας καθυστέρησης στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και παράδοσης του έργου του αεροδρομίου- φαίνεται να υποκύπτει ακόμη μία φορά στα ιδιωτικά συμφέροντα, θυσιάζοντας στο βωμό του κέρδους, την πολιτιστική μας κληρονομιά και προκαλώντας τεράστια αναστάτωση στην τοπική κοινωνία.

Κατά συνέπεια:

Επειδή, η καταστροφή ή υποβάθμιση ενός τέτοιου μνημείου δεν θα επιφέρει μόνο την απώλεια μιας μοναδικής ιστορικής μαρτυρίας, αλλά και τη διάρρηξη της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς που οφείλουν να την προστατεύουν,

Επειδή, για ακόμη μια φορά η Κυβέρνηση φαίνεται έκθετη στις δεσμεύσεις που είχε αναλάβει,

Επειδή, η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αποτελεί συνολική υποχρέωση και ευθύνη,

Επειδή, οι κάτοικοι του νησιού αγωνιούν για την τύχη του μνημείου και της γύρω περιοχής και απαιτούν απαντήσεις.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Υπάρχει επίσημη μελέτη που να τεκμηριώνει την ανάγκη και τη σκοπιμότητα της εγκατάστασης του συγκεκριμένου εξοπλισμού αποκλειστικά και μόνο στον λόφο Παπούρα και όχι σε άλλη, λιγότερο «ευαίσθητη» περιοχή, και γιατί δεν παρουσιάστηκε μέχρι τώρα καμία εναλλακτική ως αναμενόταν;
2. Προτίθεται να παραμείνει συνεπής στην παραδοχή της ότι το εν λόγω μνημείο χρήζει απόλυτης προστασίας, αναθεωρώντας την απόφασή της και μη επιτρέποντας την τοποθέτηση των ραντάρ στην συγκεκριμένη τοποθεσία υψίστης αρχαιολογικής σημασίας;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Μαμουλάκης Χάρης